

Tantárgy neve: Természetvédelem

- Kód: MSB480MNKM
- Szemeszter: ta
- Kreditszám: 3
- Órák száma (ea/gy/lab): 2 ea/hét
- Számonkérés módja: v
- Szak(ok), tagozat: Környezetmérnöki BSc, nappali
- Előfeltételek: Alkalmazott mérnök-ökológia 2. (MSB010MNKM)
- Oktató tanszék(ek): Környezetmérnöki Tanszék
- Tárgyfelelős: dr. Pécz Tibor tudományos főmunkatárs
- Oktató(k): dr. Pécz Tibor tudományos főmunkatárs
- Időpont, helyszín: minden oktatási héten, kedd 7.45–9.15, A205

Rövid leírás:

Természetvédelmi alapfogalmak, természetvédelem céljai. Védett területek, terület nélkül védett értékek. A természetvédelem nemzetközi és hazai története. A természetvédelem tárgyai, a védett természeti értékek csoportosítása. A természetvédelem feladatai, védetté nyilvánítás. Csoportos védetté nyilvánítás. Természetvédelmi nyilvántartások. Védetté nyilvánító hatóságok. A természetvédelmi értékek birtokbavétele. A természetvédelmi értékeket veszélyeztető tényezők feltárása, a károk megelőzése, felmérése és elhárítása. A helyreállítási, fenntartási és fejlesztési tervek elkészítése. A természetvédelmi értékek bemutatása. A természetvédelmi kezelés, fenntartás: természetgazdálkodás, idegenforgalom. A természetvédelem eszközei: jogi szabályozás, az 1996. évi természetvédelmi törvény és módosítása. A természetvédelem szervezete. A védett területeken megengedett tevékenységek. Természetvédelmi tájékoztatás, műszaki tervek. A természetvédelem szakember-ellátottsága; főfelügyelő, felügyelő, körzetvezető, területkezelő, őr. Természetvédelmi képzés. A természetvédelem arculata. Magyarország nemzeti parkjai.

Általános követelmények:

A foglalkozásokon minimum 70%-os részvétel, zárthelyi dolgozatok teljesítése az aláírás (vizsgajog) megszerzéséért.

Cél:

A tárgy alapvető szakmai célja a magyarországi természet- és tájvédelmi gondolkodás, struktúra és jogszabályok megismerése, valamint illeszkedése a nemzetközi gyakorlatba.

Módszer:

Előadás projektoros kivetítéssel, ill. személyes konzultáció az órák után vagy minden héten a Környezetmérnöki Tanszék B007-es iroda hirdetőjén feltüntetett helyszínen és időpontban.

Irodalom:

Pájer József (2002): Természetvédelem az ezredfordulón. Szaktudás Kiadó Ház. Budapest.
Rakonczay Zoltán (1998): Természetvédelem. Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó. Budapest.
Margóczi Katalin (1999): Természetvédelmi biológia. Jatepress. Szeged.
Standovár Tibor–Primack, R. B. (2001): A természetvédelmi biológia alapjai. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. Budapest.
Csima P.–Gergely A.–Kiss G.–Módosné Bugyi I. (2004): Természetvédelem. Védett területek tervezése. BKAE. Tájépítészeti -védelmi és fejlesztési Kar. Budapest.

Kubinszky Mihály (1995): Táj + építészet. Mezőgazdasági Kiadó. Budapest.
Bodnár L.–Fodor I.–Lehmann A. (1999): Magyarország környezet- és természetvédelme. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. Budapest.
Kerényi A. (2003): Európa természet- és környezetvédelme. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. Budapest.
Kaán Károly (1931): Természetvédelem és természeti emlékek. Révai Testvérek Irodalmi Intézet Rt. Budapest.
§1996. évi LIII. törvény a természet védelméről és 2004. évi módosítása.
A természet védelméhez kapcsolódó végrehajtási rendeletek.

Követelmények a szorgalmi időszakban:

Az előadásokon való aktív részvétel a TVSZ alapján (70%), valamint 2 db ZH sikeres megírása a követelmények szerint. 2 db ZH teljesítése – egyenként min. 13 pont (max. 25), összesen min. 27 pont (max. 50). Figyelem! Mindkét ZH nem lehet minimum pontos!

Követelmények a vizsgaidőszakban: Vizsga teljesítése a mindenkor hatályos TVSZ szerint, min. 26 max. 50 pont.

Pótlások:

A ZH-k egyszer a szorgalmi időszakban, egyszer pedig a vizsgaidőszak első hetében, azaz összesen két alkalommal pótolhatók és javíthatók. A szóbeli vizsga a TVSZ szerint kétszer ismételhető a vizsgaidőszakban.

Félévközi ellenőrzések (beszámolók, zárthelyi dolgozatok) száma, témaköre és időpontja, pótlásuk és javításuk lehetősége:

1. ZH a tananyagból a 9. okt. héten, 2. ZH a 14. okt. héten, pótlásuk először a 15. okt. héten, másodszor a vizsgaidőszak első hetében.

Vizsga jellege (szóbeli, írásbeli, vagy mindkettő): szóbeli

Érdemjegy kialakítása:

A vizsgajegy kialakítása – a két zárthelyi, a szóbeli vizsga és az órai aktivitás alapján – a következő pontszámhatárok szerint kerül minősítésre:

88–100 pont	jeles (5)	77–87 pont	jó (4)
66–76 pont	közepes (3)	53–65 pont	elégséges (2)
0–52 pont	elégtelen (1), nem teljesítette/aláírás megtagadva (0)		

Program (előadás):

- 1. hét:** Bevezetés, tájékoztatás. Természetvédelmi alapfogalmak, természetvédelem céljai. Védett területek, terület nélkül védett értékek.
- 2. hét:** A természetvédelem nemzetközi és hazai története.
- 3. hét:** A természetvédelem tárgyai, a védett természeti értékek csoportosítása.
- 4. hét:** A természetvédelem feladatai, védetté nyilvánítás. Csoportos védetté nyilvánítás. Természetvédelmi nyilvántartások. Védetté nyilvánító hatóságok. A természetvédelmi értékek birtokbavétele.

- 5. hét:** A természetvédelmi értékeket veszélyeztető tényezők feltárása, a károk megelőzése, felmérése és elhárítása.
- 6. hét:** A helyreállítási, fenntartási és fejlesztési tervek elkészítése. A természetvédelmi értékek bemutatása.
- 7. hét:** A természetvédelmi kezelés, fenntartás: természetgazdálkodás, idegenforgalom. 1. ZH
- 8. hét:** A természetvédelem eszközei: jogi szabályozás, az 1996. évi természetvédelmi törvény és módosítása. A természetvédelem szervezete.
- 9. hét:** A védett területeken megengedett tevékenységek.
- 10. hét:** *Tavaszi szünet.*
- 11. hét:** Természetvédelmi tájékoztatás, műszaki tervek. A természetvédelem szakember-ellátottsága: főfelügyelő, felügyelő, körzetvezető, területkezelő, őr. Természetvédelmi képzés. A természetvédelem arculata.
- 12. hét:** Magyarország nemzeti parkjai I.
- 13. hét:** Magyarország nemzeti parkjai II.
- 14. hét:** 2. ZH.
- 15. hét:** Pót ZH-k.

A részletes tantárgyprogram változtatásának jogát fenntartom!

Pécs, 2019. február 05.

dr. Pécz Tibor
tudományos főmunkatárs